

עין משפט
גזר מוצה

מז א מיי פ"ג מהל' ללאס הלכה טו: מוז ב מיי פ"ג מהל' שקלים הלכה טו: ה' יא סגמ עשין מה: מוז ג טו"ע א"ח סי' חכט סעף א: ג דמיי פ"א מהל' שקלים הלכה טו: ג ד מיי פ"ג מהל' מפלה הלכה כ ככ סגמ עשין יט טו"ע א"ח סימן תרפ"ט סעף א: ג ד מיי עס הלכה א: ג ד מיי עס הלכה ב: סגמ עס טו"ע עס: ג ד מיי עס ה' כ: סגמ עס טו"ע א"ח סי' תרפ"ט סעף ג:

כט:

על הכלאים דומן זריעה היא. לאו דוקא זמן זריעה שהרי לא היא הזמן שמפרש שהמקבל (ב"מ דף קי:) אלא רוצה לומר סוף זריעה וכבר גדלו התצורות והזרעים ואז הכלאים ניכרין אצל קודם לכן אינן ניכרין: **הדא** מכלל חבירתה איתמר. וא"ת ומאן דאמר^א מכללל אמאי אמרה והא כיון דידיעין אידך כל שכן הא ויש לומר דמאן דאמרה צאתיה דרצ הוה דסבר דראש חודש אחר שחל להיות בשבת שאין^ב מוציאין כי אם שתי תורות ולא הוה ידעי כלל אידך דרבי יצחק ומוה הטעם אינטריך לנשמועין ההיא דראש חודש טבת שחל להיות בשבת דמוציאין שלשה ספרי תורה: **והלכתא** אין משגיחין בחנוכה. פירוש לעשותו עיקר ואע"ג דהלכתא כרצו לגבי רצ יוסף^ג מ"מ^ד הולך לפסוק הלכה כוותיה משום דפליגי עליה שאר אמוראי^ה: עדיין

בני העיר פרק רביעי מגילה

מסורת הש"ס עם הוספות

(א) ר"ה דף ג. יומא דף סה: (ב) פסחים דף ו. סנהדרין יב: ע"ד ד' ה: [מוספתא פ"ג ר"ה ז. צבורות נח. ג] (ג) שקלים פ"ק דף ב. פ"א מ"ג. (ד) ע' מוספי צבורות נו: (ה) צפורס. (ו) לקמן ל: (ז) (ח) מוספי פ"ג. (ט) [מוספי פ"ג לקמן ל:]. (י) לקמן דף ל. (יא) יומא (יב) [סוטה מא]. (יג) [עירובין כ. יצמות פח: לו. מנחות מא. צבורות לו. גדה יא:]. (יד) ברכות נא: פסחים קיד. זבחים פט. (טו) [שקלים פ"ג מ"ב]. (טז) שמות ל טז. (יז) שמות לח כה-כו. (יח) שמות ל יג-טו ועיי"ש ברש"י ד"ה לכפר על נפשותיכם. (יט) חוס' ג"צ קיד: ד"ה והלכתא מוס' גיטין עד: ד"ה הא מוס' מנחות לב: ד"ה מעלל מוס' ג"ק נו: ד"ה הנהי מוס' ג"מ כט. ד"ה והו שאל. (ק) [דומה לזה כתבו מוס' יצמות לו. סד"ה א"ע ג].

הגהות הב"ח

(א) גמ' את קרבי לחמי מידי שקלים כתיב החס אין שמעא כדר' טבי כלל ותיבת הכא ותיבת מאי נמחק: (ב) שם והלכתא אין משגיחין בחנוכה כל עיקר כלל ותיבת וראש חודש נמחק: (ג) רש"י ד"ה חודש ה"ה ע"ס ד"ה אלף: (ד) ד"ה אין משגיחין בחנוכה. לעשותו עיקר:

גליון הש"ס

גמ' קדמינן וקרנינן. ע"י צבורות דף טו ע"ג תד"ה צפורס: [מכת"י תוס' ד"ה ודחלכתא וכו' היצדך לצבור וכו'. ע' נקדושין דף ט ע"א בתוס' ד"ה והלכתא וכו':]

ליקומי רש"י

ועל הכלאים. הזרעים קצת ועלן ניכר ועוקרין אותן משדומיהן צבורות צ"ת דין [לעיל בהכרח בהדרש. יג:] חודש חידושין יתייר. כתיב לרעה לומר לך יש חדש שאתה זריך לחדש הקרנות ולהציל מתרומה חדשה וגמר שנה שנה מניסן דכתיב ראשון הוא לכס וגו' [יומא סה: ג]. ש"ש תרומות הן. שרמו להס כל' א' תרומות שנתכס כל' תרומת ה' ג"פ אחת תרומת ארבע שמנאן כשהתחילו צנדנת המשכן ונתנו כל אחד ואחד ממחית השקל ועלה למלת הככר שגא' (שמות לח) וכסף פקודי העדה

ועל הכלאים. לעקור כלאי הזרעים הניכרין צין התצורה: (א) חודש בחדשו לחדשי השנה. כל הני חדשים למה לי: אלא אמרה תורה. יש לך חודש שאתה זריך לחדשו צהצאת עולות תמידין ומוספין מתרומה חדשה והוה ניסן כדאמרינן צראש השנה^א דגמרינן שנה שנה מניסן דכתיב ראשון הוא לכס לחדשי השנה (שמות יב): כמאן. מקדמינן כולי האי דלא כרצן שמעון צן גמליאל: ב"מ^ב באדר שולחנות. צעלי מטצעות המחלפין שקלי כסף צפרוטות: יושבין במקדש. הוא סימן שכבר קרצ זמן לתרום את הלשכה צשלש קופות^ג וימיהו ויצאו דמאותו היום מתחילין למשכן את המעבדים: לשום שולחנות קדמינן. לחדש צאדר דהיינו שתי צצמות וטעמא דרצן שמעון צן גמליאל ורצן צפ"ק דפסחים (דף ו): טעמא בדרבי טבי. טעמא מאי מייחין שקלים צאדר כרצו טבי שיקריצו קרצנות צאחד צניסן מתרומה חדשה והן מוצה התם כתיב: שקלים צאדנים כתיבי. התם דכתיב^ד ולקחת את כסף הכפורים ונתת אותה על עזרתה אהל מועד והן השקלים שנעשו מהן אדני המשכן דכתיב^ה וכסף פקודי העדה וגו' והיא מלת ככר הכסף לצקת את אדני הקודש וגו': ש"ש תרומות. נאמרו שס^ו מתחית השקל תרומה לה' יתן תרומת ה' לתת את תרומת ה' תרומת אדנים היתה לאדנים ותרומת מוצה למוצה לקנות מהן קרצנות לצור לכל השנה דכתיב צה לכפר על נפשותיכם: לבדק הבית. היא לא היתה שזה צכולן אלא איש כפי נדבחו שנאמר ויצאו האנשים על הנשים כל נדיב לצ וגו' (שמות לה): הניחא צמאן דאמר. צפרקין האי דקמני מתני צממישית חורין לכסדרן: צפרד פרשיות הוא חוזר. שקראו את אלו והפסיקו מלקרות את פרשת השבת איכא למימר כדאמר האידינא קרו כוליה צראש חודש אלא למאן דאמר כו' דמפרש חורין להפטרות הפסקו עד הנה אצל לא הפרשיות דעד השתא הוה קרו נמי מעניינא דיומא מאי שני: בדרבי טבי. זאת עולת חודש צשקלים אמר^ז: ח' להיות. ר"ח אדר צפרשה הסמוכה לפרשת שקלים^ח: ובפליין אותה. צצבת שניה אע"פ שקראוה צראשונה: בההוא זימנא. צאותו פרק של אדר: מי מתרמי. והלא צפרשת פינתס היא שהיא סמוכה לחודש אצ: דמסקי אורייתא. מסיימין חמשה חומשין פעם אחת לשלש שנים ולא צכל שנה כמו שאנו עושין: אין משגיחין. (ז) לעשות עיקר: אלמרי

מלת ככר ומתס נעשו האדנים שנאמר והיא מלת ככר הכסף וגו' והשנייה אף היא ע"י מנין שמנאן משחוקס המשכן הוא המנין האמור צנתלת חומש הפקודים (צמדכ א) צא' לחדש השני צשנה השנית ונתנו כל אחד ממחית השקל והן לקנות מהן קרצנות לצור של כל שנה ושנה והשני צשם עינים ועשירים ועל אותה תרומה נאמר לכפר על נפשותיכם שהקרנות לכפרה הם צנאים והשלישית היא תרומת המשכן כמו שגא' (שמות לה) כל מריס תרומת כסף ונתתה ולא היתה יד כולם שזה צה אלא איש איש מה שנדעו לצו (שמות ל טח). צפרד פרשיות. צשצצמות הללו הפסיקו סדר פרשיות דלא קראו אלא ארבע פרשיות הללו. צפרד הפצרות הוא חוזר. שעד הנה מפטירין מעיין ארבע פרשיות הללו השניות לעיל צצרייתא [לקמן ל:]. [כסף עובר איש כסף נפשות ערכו. שני כספים יש כאן כסף עובר הוא כסף השקלים צכל שנה הנאמר צו (שמות ו) כל העובר על הפקודים ואיש שיתנדב ערכת נפשו האומר ערכי עלי [מ"ב יב. ה]. תדיר קודם. נפקא לן צצמכת זנמים מהאי קרא דכתיב צמוספין מלגד עולת הבקר אשר לעולת התמיד תעשו את אלה מלגד משמע לאחר שהקרבנאם התמיד מקריצו המוספין וקא דרשינן אשר לעולת התמיד קרא ימירה למיפק צצצבל שהיא תמיד הקדימה הכמוז ומנאן אלה למד לכל התמידין [ברכות נא: ג].

הגהות וצינונים [א] בכת"י נוסף ודורשינן. ועיין ביאור הלכה ריש סימן תכט: [ב] בכת"י צו את בני ישראל: [ג] בכת"י קרו ארבעה בעניינא דיומא ותלתא קרו בדר"ח. ונוסח ישר הוא מאד. ועיין טו"א (דק"ס): [ד] ציל כסף עובר איש כסף כו' וכן איתא בהראש [גליון: ה] ציל ר' יצחק נפחא [גליון]. ועי' טו"א: [ו] בכת"י ורבא. ועי' תוס' ר"ד: [ז] בראשונים נוסף ר"ח אדר. אולם עי' תוס' ר"ד ובקרבן נתנאל: [ח] נדצ"ל נאמר (ועי' לעיל בסוד"ה טעמא): [ט] עי' מהרש"א וברש"ש: [י] ציל ומאן דאמרה [פי' להא דר"ח טבת] מכללא [דר"ח אדר] (עי' גנוי יוסף עיי"ש): [יא] נדצ"ל אין: [ב] יש להוסיף ואחד בכי תשא ואר"י נפחא ר"ח טבת שחל להיות בשבת מביאין ג' תורות וקורין אחד בענין היום ואחד בדר"ח ואחד בחנוכה (וכפי הנראה נשמט מחמת הדומות):

תורה אור השלם
(א) ונספיקום חצי ההין יהיה לפך ושלשית ההין לאל ורביעית ההין לצבש וזאת עלת חדש בחודש לחדשי השנה: [במדבר כה. יד]
(ב) צו את בני ישראל ואמרת אליהם את קרבני לחמי לאשי ריח ניחחי תשמרו להקריב לי כמועדו: [במדבר כה. ב]
(ג) כי תשא את ראש בני ישראל להקדיהם ונתנו איש פקר נפשו לוי בפקד אתם ולא יהיה בהם נגף בפקד אתם: [שמות ג. יב]
(ד) ויאמר יהושע אל הכהנים כל כסף הקדשים אשר יובא בית יי כסף עובר איש כסף נפשות ערכו כל כסף אשר יעלה על לב איש להביא בית יי: [מלכים ב. יב. ה]

רבינו הננאל

שקלים. תנן התם במסכת שקלים באחד באדר משמעין על השקלים כו' מכריזין שיכין כל אדם שקלו ויביאו למקדש. ולמה באחד באדר דקיל כו' טבי דמצריך לאיתויי הקרבנות שמקריבין ברי"ח ניסן מן השקלים של שנה זו מן התרומה שנותרה צדנתן בשלש קופות של שלש סאין כו'. והא שמועה דר' טבי ברי"ה פרק א' וכיון דבעינן לאקרובי מן השקלים החדשים באחד בניסן מקמינן להשמיע באחד באדר כדתינא שואלין בהלכות הפסח קודם לפסח ל' יום. אמרינן מתניתין נמי כרשב"ג דאמר שואלין בהלכות הפסח קודם לפסח ב' שבחות. כיון ששנינו בט"ו באדר שולחנות ישבו במדינה

כדי לקבל השקלים מכל אדם מקדמינן ומכריזין קודם ט"ו. מאי פרשת שקלים. רב אמר צו את בני ישראל את קרבני לחמי וגו' ושמואל אמר כי תשא. בשלמא לשמואל היינו דקרינן מכי תשא תרומה לה'. יתן תרומת ה'. לתת את תרומת ה' לכפר חזא לאדנים והוא למזבח והוא לבדק הבית אלא לרב צו את קרבני מי כתיב שקלים התם. איכא דאמרי בשלמא לשמואל דאמר בכל תשא היינו דשאני ר"ח [אדר] דבכל ראשי חדשים קורין בצו. ובר"ח אדר בכי תשא אלא לרב מאי שאני. ואמרינן דבכל ר"ח שחל להיות בשבת קרו שיתא בעניינא דיומא צפרשה של אותה שבת וחד קרי בדר"ח. ובר"ח אדר מניחין פרשת היום וקורין כולן בצו את בני ישראל. הניחא לר' אמי דאמר הא דתנינן בחמישית חורין לסירוק לסדר פרשיות חורין מכלל שאלו ד' שבתות לא קרינן ענין היום והאידינא חורין לענין היום אלא לר' ירמיה דאמר לסדר הפטרות הן חורין אבל סדר פרשיות לעולם קורין אותן כל פרשה בזמנה מאי איכא למימר. ומותבינן לרב מאי דמי הפטרה דיהוידע לצו את בני ישראל ופרקינן כו' טבי דמצריך קרבן ראש חודש ניסן מתרומה חדשה. ותוב מותבינן לרב מחל להיות ראש חודש אדר צפרשה הסמוכה לה כו' איך יתכן לחול פרשת פינתס באחד באדר ופרקינן צמצא בענין הזה לבני מערבא שמסיימין התורה לשלש שנים ופוסקין כל פרשה ג' פרשיות אפשר דמיתרמי להו כי האי גוונא ועליהן תניא זו הברייתא. תניא כשמואל ראש חודש אדר שחל להיות בשבת קורין בכי תשא ומפטירין ביהוידע הכהן. ר' יצחק נפחא אמר ר"ח אדר שחל להיות בשבת מוציאין ג' תורות וקורין א' בענין היום ואחד ברי"ח וא' בחנוכה. ר"ח טבת שחל להיות בחול אמר ר' יצחק נפחא ג' קורין ברי"ח ואסיקנא כוותיה. אין משגיחין בחנוכה ורי"ח עיקר. אתמר חל ר"ח אדר להיות בואתה תצוה.

ובקרבן נתנאל: [ח] נדצ"ל נאמר (ועי' לעיל בסוד"ה טעמא): [ט] עי' מהרש"א וברש"ש: [י] ציל ומאן דאמרה [פי' להא דר"ח טבת] מכללא [דר"ח אדר] (עי' גנוי יוסף עיי"ש): [יא] נדצ"ל אין: [ב] יש להוסיף ואחד בכי תשא ואר"י נפחא ר"ח טבת שחל להיות בשבת מביאין ג' תורות וקורין אחד בענין היום ואחד בדר"ח ואחד בחנוכה (וכפי הנראה נשמט מחמת הדומות):